

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van	College van B&W
Onderwerp	Stand van zaken en aanpak werkdruk Woo-verzoeken
Datum	28 juli 2026
Ons kenmerk	U26.03149

Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de sterke toename van het aantal verzoeken op grond van de Wet open overheid (Woo) en de gevolgen daarvan voor de uitvoering binnen onze gemeentelijke organisatie. Tevens informeren wij u over de maatregelen die zijn getroffen en over de aanvullende stappen die noodzakelijk zijn om de uitvoering van de Woo beheersbaar te houden.

Toename van Woo-verzoeken en werkdruk

De afgelopen jaren is sprake van een groei van het aantal Woo-verzoeken. Naast deze kwantitatieve toename zien wij ook een inhoudelijke verschuiving in de aard en de formulering van de verzoeken. Steeds vaker gaat het om omvangrijke verzoeken over complexe dossiers. Niet langer gaat het om één enkel document of een beperkt aantal stukken, maar om volledige dossiers, vaak over langere perioden en met veel verschillende documentsoorten. Wij constateren daarnaast dat de rol van AI bij het samenstellen van Woo-verzoeken overduidelijk is. Verzoekers schuwen bovendien het inschakelen van advocatenkantoren bij het indienen van Woo-verzoeken niet. Dit leidt in toenemende mate tot omvangrijke en meer formeel ingestoken verzoeken.

Deze ontwikkeling heeft een forse impact op de organisatie. De behandeling van Woo-verzoeken vraagt onder andere om het zorgvuldig inventariseren van documenten, het juridisch beoordelen van informatie, het anonimiseren van gegevens, afstemming met betrokken vakafdelingen en zienswijzeprocedures met belanghebbenden. Daarnaast ontvangen wij ook ingebrekestellingen en voeren we in enkele gevallen bezwaar- en beroepsprocedures. De werkdruk is daardoor aanzienlijk toegenomen.

Wij constateren daarbij dat deze ontwikkeling niet uniek is voor Lansingerland. Ook bij andere gemeenten en overheidsorganisaties is sprake van een forse toename van Woo-verzoeken en van een groeiende uitvoeringslast. Dit blijkt ook uit signalen vanuit de VNG, het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) en recent onderzoek door Sira Consulting naar de uitvoeringslasten van de Woo. De problematiek waar wij in Lansingerland mee worden geconfronteerd past daarmee in een bredere landelijke ontwikkeling.

Getroffen maatregelen

Om de uitvoeringslast op te vangen zijn inmiddels verschillende maatregelen genomen. Zo is extra capaciteit ingezet op de juridische behandeling van Woo-verzoeken (verdrievoudiging) en zijn enkele omvangrijke verzoeken uitbesteed aan de gecontracteerde advocatenkantoren. Daarnaast wordt gewerkt aan de inzet van modernere software voor het anonimiseren van documenten met als doel dit proces efficiënter in te richten.

Verder zijn met de vakafdelingen werkafspraken gemaakt over de wijze van aanlevering van documenten en het opstellen van inventarislijsten. Ook wordt aangesloten bij de werkwijzers en aanbevelingen van het ACOI, onder meer op het terrein van samenwerking met verzoekers en het prioriteren en faseren binnen verzoeken.

Ondanks deze maatregelen constateren wij dat de huidige werkwijze nog onvoldoende is om de Woo-uitvoering in balans te brengen met de beschikbare capaciteit.

Aanvullende maatregelen en koers

Daarom is een aanvullende aanpak noodzakelijk. Deze richt zich op een duidelijker verdeling van verantwoordelijkheden binnen de organisatie waarbij vakafdelingen nadrukkelijker zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun informatiehuishouding en de aanlevering van documenten en inventarislijsten. Daarnaast wordt binnen de vakafdelingen nadrukkelijker ingezet op het belang van een openheid en proactieve openbaarmaking. Hiermee kunnen Woo-verzoeken waar mogelijk worden voorkomen.

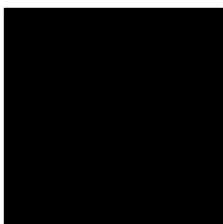
Daarnaast zullen wij scherper beoordelen of een verzoek daadwerkelijk valt onder het doel en de strekking van de Woo. In situaties waarin sprake lijkt te zijn van oneigenlijk gebruik of misbruik van recht, zullen wij vaker beoordelen of behandeling van het verzoek op die grond kan worden geweigerd. Daarmee willen wij voorkomen dat de Woo wordt ingezet voor geschillen die niet zien op openbaarheid van overheidsinformatie.

Ook zetten wij in op beter verwachtingsmanagement richting verzoekers. Daarbij is het van belang om in de correspondentie na ontvangst van een verzoek transparant te zijn over de huidige behandeltermijnen. Ook wordt bekeken hoe we op de gemeentelijke website duidelijker kunnen communiceren over de doorlooptijd van Woo-verzoeken. Waar het passend is nodigen wij verzoekers uit voor een gesprek met de betreffende vakafdeling en Woo-coördinator.

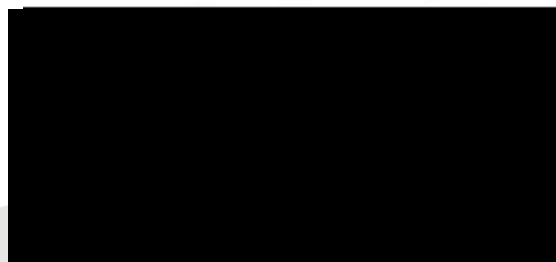
Bestuurlijk draagvlak

Wij achten het van belang de gemeenteraad te informeren over de ontwikkelingen rondom de Woo, mede omdat de toenemende uitvoeringslast gevolgen heeft voor de inzet van capaciteit binnen de organisatie en voor de tijdigheid van besluitvorming op verzoeken.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Martijn de Quartel
loco-Gemeentesecretaris

Rik van der Linden
Burgemeester